

سامانه موقعیت یاب محلی، چالشها، راحلها

ایمان آهنيان^۲, iman@ahanian.com

مجيد قلی پسندی^۱, info@gholipasandi.ir

^۱ مهندس برق مخابرات و دانشجوي ارشد هوش مصنوعي دانشگاه

^۲ هیئت علمی گروه برق مخابرات دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، دکترای دانشگاه امیر کبیر

چکیده

سامانه موقعیت یاب برای مشخص کردن موقعیت یک شی در سطح کره زمین استفاده میشود. در این مقاله چالش ها و راه حل ها پیش رو در طراحی و ساخت یک سامانه موقعیت یاب برای تعیین موقعیت توپ در زمین فوتبال و یا والیبال که جهت کمک به داوران مورد استفاده قرار میگیرد، می پردازیم، محاسبات و تئوری های این مقاله می تواند برای هر سامانه موقعیت یاب محلی و یا حسگرهای شبکه بی سیم مورد استفاده قرار گیرد. اما ما در اینجا پس از بررسی های تئوری به بررسی ساخت یک سامانه موقعیت یاب محلی توپ برای کمک به داوران در زمین فوتبال می پردازیم. در نهایت سامانه را شبیه سازی می کنیم و راه های بهبود دقت آن را می سنجیم.

کلمات کلیدی: سامانه موقعیت یاب، سامانه موقعیت یاب محلی، شرط حل معادله مکان یک جسم، آنتن سامانه موقعیت یاب، مدارات فرستنده و گیرنده در سامانه های موقعیت یاب، گشتاور لختی توپ، دقت سامانه موقعیت یاب

از ماهواره نسبت به استفاده از ایستگاه های زمینی در سامانه های موقعیت یاب باعث افزایش منطقه تحت پوشش آنها میشود. سامانه موقعیت یاب با دقت چند ده سانتی متر جز سامانه های موقعیت یاب دقیق به شمار می رود. با توجه به فاصله زیاد ماهواره ها از سطح زمین، سامانه های موقعیت یاب جهانی که از ماهواره استفاده میکنند همواره خطایی در حدود ۱ متر را در موقعیت یابی دارند. به همین خاطر با وجود سامانه های موقعیت یاب جهانی، سامانه های موقعیت یاب محلی در حسگرهای شبکه بی سیم^۶ و سایر کاربری هایی که نیاز به دقت بیشتری دارند مورد استفاده قرار میگیرند. در این مقاله چالش ها و راه حل ها پیش رو در طراحی و ساخت یک سامانه موقعیت یاب برای تعیین موقعیت توپ در زمین فوتبال و یا والیبال که جهت کمک به داوران مورد استفاده قرار میگیرد، می پردازیم، محاسبات و تئوری

۱) مقدمه

سامانه موقعیت یاب محلی مانند ناوبری رادیویی^۱ که در جنگ جهانی دوم توسط آلمان ها به کار گرفته شد^۱ قابلیت مشخص کردن موقعیت یک شی در منطقه ای محدود در سطح زمین را داراست. سامانه موقعیت یاب غیر محلی مانند جی پی اس^۲ و گلوناس^۳ و گالیله^۴ که هر ۳ سامانه ماهواره ای ناوبری جهانی^۵ محسوب می شوند و به ترتیب توسط ایالات متحده آمریکا، جمهوری فدراسیون روسیه و اتحادیه اروپا و چند کشور دیگر اداره می شوند، قابلیت مشخص کردن موقعیت یک جسم را در تمامی سطح کره زمین دارد. اجزا سامانه موقعیت یاب غیر محلی ایستگاههای فرستنده و گیرنده زمینی و شبکه ای از ماهواره ها است که همواره بیش از ۳ ماهواره در هر نقطه از زمین قابل مشاهده است. استفاده

^۴ Galileo

^۵ GNSS, Global Navigation Satellite System

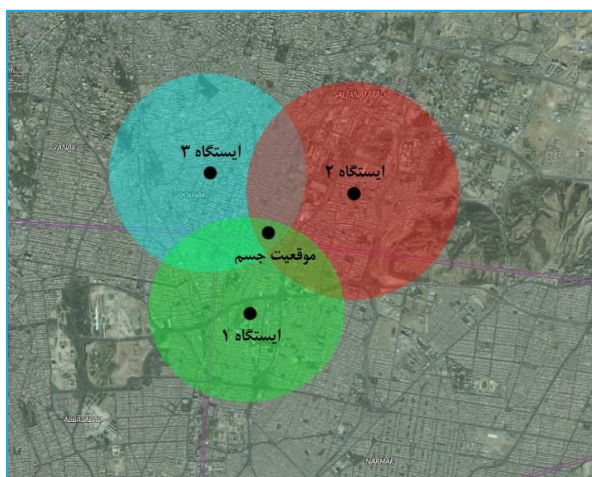
^۶ WSN, Wireless sensor network

^۱ Radio navigation

^۲ GPS, Global Positioning System

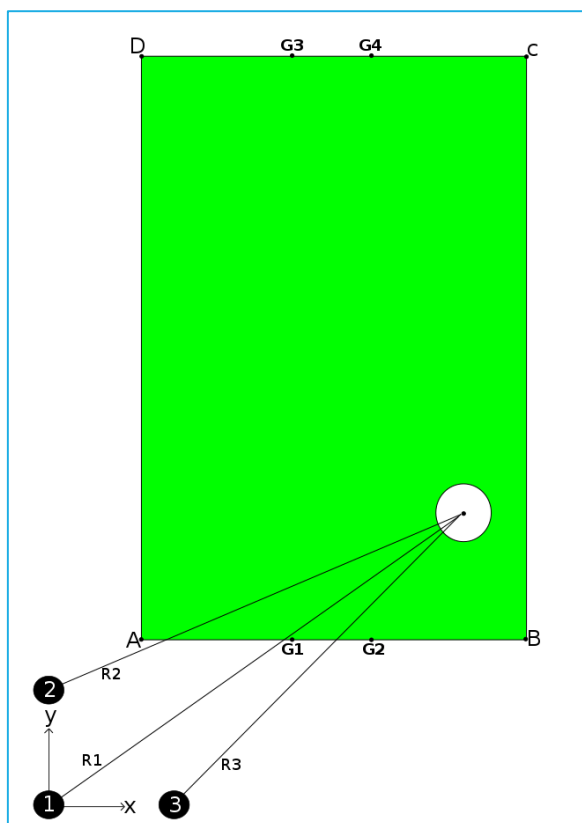
^۳ GLONASS

های این مقاله می تواند برای هر سامانه موقعیت یاب محلی و یا حسگرهای شبکه بی سیم مورد استفاده قرار گیرد. اما ما در اینجا پس از بررسی های تئوری به بررسی ساخت یک سامانه موقعیت یاب محلی توپ برای کمک به داوران در زمین فوتبال می پردازیم. با توجه به ابعاد چند ده سانتی متری توپ برای دانستن عبور توپ از خطوط زمین نیاز به سامانه موقعیت یاب محلی دقیق تر از سامانه موقعیت یاب جهانی می باشیم.

شکل ۱ موقعیت یابی یک جسم در شهر توسط ۳ ایستگاه

اگر فاصله جسم با موقعیت نامشخص توسط دو ایستگاه اندازه گیری شود، موقعیت مکانی جسم در محیط دایره حاصل از فصل مشترک ۲ کره حاصل از ایستگاه های یک و دو خواهد بود.

شکل ۲ موقعیت یابی توپ در زمین فوتبال با ۳ ایستگاه در مختصات که پاسخ معادلات را ساده میکنند.

ابتدا قضایای هندسی و جبری مورد نیاز برای تعیین موقعیت یک جسم در دستگاه مختصات مفروض را بررسی میکنیم. سپس آنتن و مدارهای مورد نیاز برای موقعیت یابی و چالش ها و راه حل های آنها در عمل را بررسی میکنیم. سپس تاثیر اضافه شدن یک جسم خارجی در گشتاور لختی توپ را بررسی میکنیم، حساسیت سامانه به خطای ورودی را میسنجیم و شرط گل شدن و اوت و اوت پشت دروازه با توجه به دستگاه مختصات انتخاب شده بررسی میکنیم. در انتها کل سامانه را شبیه سازی می کنیم و زیرسامانه را بهینه سازی می کنیم و روشی جدید برای موقعیت یابی محلی ارائه می دهیم.

۲ شرط حل معادله مکان یک جسم

هر سامانه موقعیت یابی از چند فرستنده و گیرنده با موقعیت مشخص و یک گیرنده (و احتمالاً یک فرستنده) با موقعیت نامشخص که هدف یافتن این موقعیت است تشکیل شده است. با اندازه گیری زمان رفت و برگشت موج از ایستگاه ها تا جسم می توان فاصله جسم با هر یک از ایستگاه ها را بدست آورد.

اگر فاصله جسم با موقعیت نامشخص توسط یک ایستگاه اندازه گیری شود، موقعیت مکانی جسم در سطح یک کره به شعاع فاصله مذکور و مرکز ایستگاه خواهد بود.

$$\begin{bmatrix} r1^2 - r2^2 + x2^2 - x1^2 + y2^2 - y1^2 + z2^2 - z1^2 \\ r2^2 - r3^2 + x3^2 - x2^2 + y3^2 - y2^2 + z3^2 - z2^2 \\ r3^2 - r1^2 + x1^2 - x3^2 + y1^2 - y3^2 + z1^2 - z3^2 \end{bmatrix}$$

تساوی ۲

تعداد معادلات بالا با تعداد مجهولات ما X و Y و Z برابر هستند پس می توانیم مجهولات را بیابیم. اما حل دستگاه معادلات بالا بسیار طولانی و زمان بر است.

اگر بدون ساده سازی بخواهیم X و Y و Z را مستقیماً بر حسب $x1, y1, z1, x2, y2, z2, x3, y3, z3, r1, r2, r3$ بدست آوریم پاسخ ها چندجمله ای هایی با بیش از ۱۰۰۰ جمله خواهد شد! (البته اگر ابتدا X را محاسبه کنیم و در محاسبه Y از X نیز استفاده کنیم و در محاسبه Z از X و Y استفاده کنیم، پاسخ کوتاه تر است) پس برای رسیدن به یک پاسخ معقول و قابل استفاده باید معادلات بالا را ساده تر کنیم.

اولین گام ساده سازی انطباق مبدا دستگاه مختصات با موقعیت یکی از ۳ ایستگاه است. گام بعدی انتخاب مختصات سرراست برای ۲ ایستگاه دیگر است.

در جدول ۱ مختصات ۳ ایستگاه آورده شده است. این مختصات موجب ساده شدن پاسخ مجهولات می شوند.

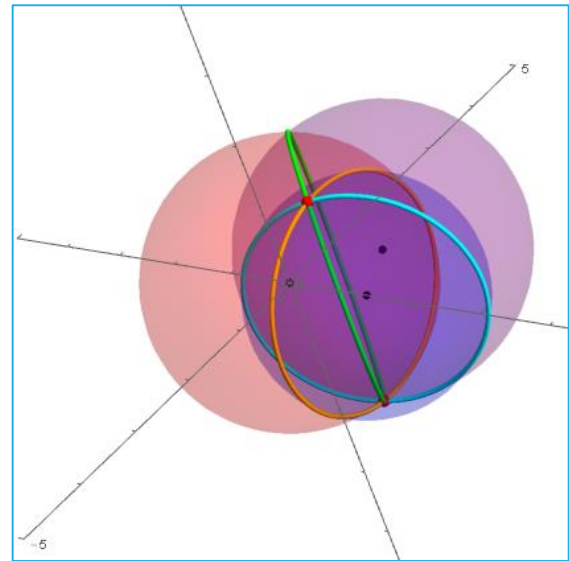
جدول ۱ مختصات سرراست ۳ ایستگاه

	x	Y	z
1	0	0	0
2	0	d	0
3	d	0	0

با جایگذاری مقادیر جدول ۱ در تساوی ۲ خواهیم داشت:

$$x = \frac{d^2 + r1^2 - r3^2}{2d}$$

$$y = \frac{d^2 + r1^2 - r2^2}{2d}$$

شکل ۳ فصل مشترک ۳ کره در فضا ۲ نقطه است.

اگر فاصله جسم با موقعیت نامشخص توسط سه ایستگاه اندازه گیری شود، موقعیت مکانی جسم در ۲ نقطه حاصل از فصل مشترک ۳ کره حاصل از ایستگاه های یک و دو و سه خواهد بود.

پس برای تعیین موقعیت یک جسم حداقل به ۳ ایستگاه قابل مشاهده توسط جسم نیاز داریم.

قابل ذکر است که این ۳ ایستگاه نباید روی یک خط باشند، چراکه در این صورت معادله موقعیت جسم حل نخواهد شد.

اگر موقعیت این ایستگاه ها و جسم با موقعیت نامشخص را در دستگاه مختصات مفروض بررسی کنیم خواهیم داشت:

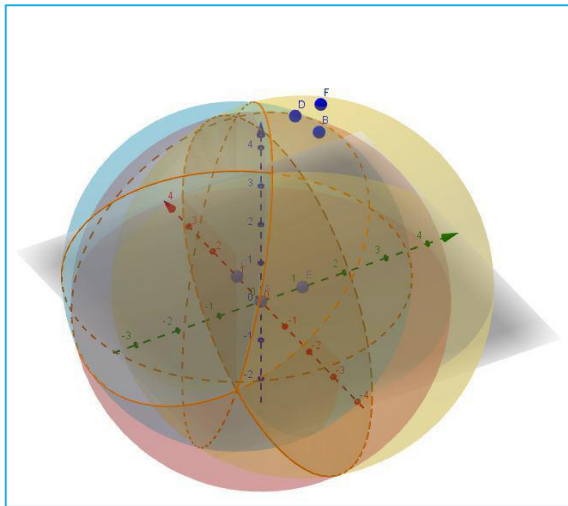
$$\begin{aligned} (x - x1)^2 + (y - y1)^2 + (z - z1)^2 &= r1^2, \\ (x - x2)^2 + (y - y2)^2 + (z - z2)^2 &= r2^2, \\ (x - x3)^2 + (y - y3)^2 + (z - z3)^2 &= r3^2 \end{aligned}$$

تساوی ۱

ماتریس حل ۳ معادله ۳ مجهول فوق به شکل زیر درمی آید:

$$2 \begin{bmatrix} x2 - x1 & y2 - y1 & z2 - z1 \\ x3 - x2 & y3 - y2 & z3 - z2 \\ x1 - x3 & y1 - y3 & z1 - z3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} =$$

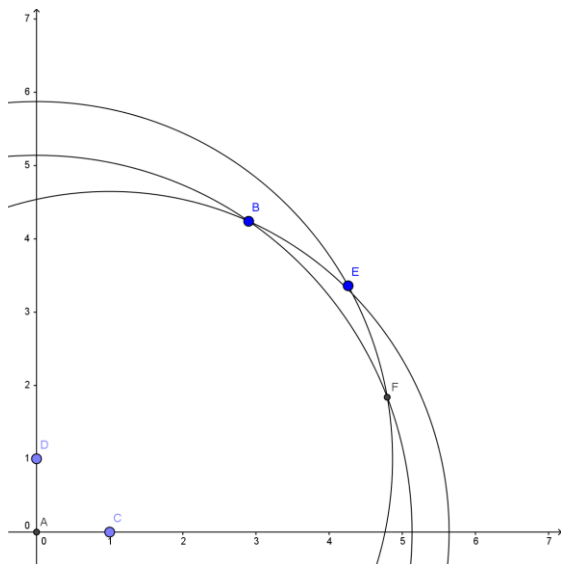
۳

شکل ۴ خطا در اندازه‌گیری فاصله ایستگاه‌ها تا جسم مجهول باعث می‌شود
تساوی ۳ دارای پاسخ حقیقی نباشد.

سامانه به خطای ورودی " و "نزدیکترین تخمین
موقعیت به مقدار حقیقی" جز اهداف طراحی باشند.

برای بررسی تاثیر خطای اندازه‌گیری بر روی نتیجه و
طراحی الگوریتمی برای تخمین بهترین مختصات جسم
مجهول با وجود خطای چند درصدی در اندازه‌گیری
فاصله ایستگاه‌ها تا جسم ابتدا این مساله را در ۲ بعد
بررسی می‌کنیم سپس به ۳ بعد تعمیم می‌دهیم.

شکل ۵ خطا در اندازه‌گیری فاصله‌ها باعث می‌شود نقطه مشترک ۳ دایره از
بین برود

در این حالت برای تخمین نقطه مطلوب روش‌ها و

$$z = \frac{\sqrt{-2d^4 - 2r_1^4 + 2d^2r_2^2 + 2r_1^2r_2^2 - r_2^4 + 2d^2r_3^2 + 2r_1^2r_3^2 - r_3^4}}{2d}$$

تساوی ۳

پاسخ اخیر عبارات نسبتاً ساده تری نسبت به عبارات
جبری با بیش از ۱۰۰۰ جمله اند. با توجه به این که
تعیین موقعیت ایستگاه‌ها توسط طراح مشخص می
شود، در مرحله ساده سازی از شرط معقولی استفاده شده
است و برای کاربرد سامانه موقعیت‌یاب محلی توپ
برای کمک به داوران در زمین فوتبال از این پاسخ
استفاده خواهیم کرد.

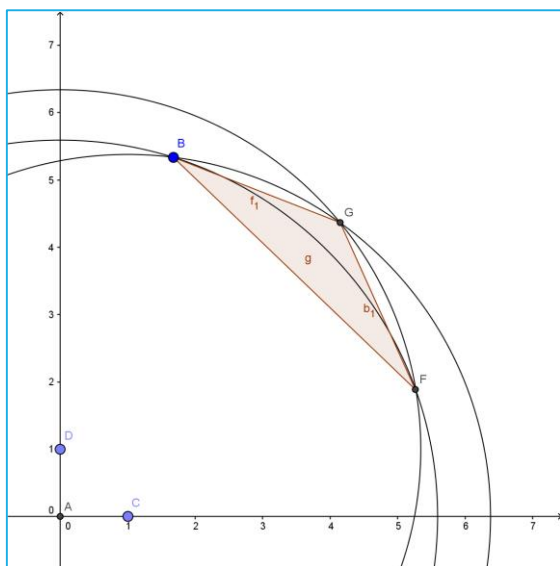
۳ بدست آوردن مختصات با وجود خطا در اندازه فاصله‌ها

تساوی ۳ تنها در صورتی دارای پاسخ حقیقی می‌باشد
که اندازه‌های مقادیر
 $x_1, y_1, z_1, x_2, y_2, z_2, x_3, y_3, z_3, r_1, r_2, r_3$

به صورت دقیق و صحیح حساب شده باشند. مختصات
ایستگاه‌ها را می‌توان با دقت بالایی اندازه‌گیری کرد، اما
اندازه‌گیری با دقت بالای فاصله جسم مجهول تا
ایستگاه‌ها مستلزم پیچیدگی سامانه و هزینه بالایی می-
باشد. حتی گران قیمت‌ترین و پیچیده‌ترین تجهیزات
فاصله‌یابی رادیویی دارای خطایی ۱ درصدی در اندازه-
گیری می‌باشند. خطا در اندازه r_1, r_2, r_3 ممکن است
باعث شود تساوی ۳ دارای پاسخی در فضای حقیقی
نباشد و یا خطای یک درصدی ورودی به خطایی چند
ده درصدی در خروجی سامانه منجر شود.

شکل ۴ نشان می‌دهد که چه طور خطا در اندازه‌گیری
شعاع کره‌ها (همان فاصله ایستگاه‌ها تا جسم مجهول)
باعث از بین رفتن نقطه مشترک بر روی سطح ۳ کره
می‌شود.

در طراحی الگوریتمی برای تخمین موقعیت جسم با
وجود خطا در اندازه‌گیری فاصله باید "حساسیت کم

شکل ۶ از اتصال نقاط مشترک دو به دو دایره‌ها یک مثلث بوجود می‌آید که تقریباً مساحت محصور میان ۳ دایره را پوشش می‌دهد.

$$x = \frac{x_1 + x_2 + x_3}{3}$$

$$y = \frac{y_1 + y_2 + y_3}{3}$$

تساوی ۷

تقریب بهتر و دقیق‌تر از مرکز شکل محصور میان ۳ دایره استفاده از ضرایب وزن‌دار است. در این روش داریم:

$$x = \frac{N_1 * x_1 + N_2 * x_2 + N_3 * x_3}{N_1 + N_2 + N_3}$$

$$y = \frac{M_1 * y_1 + M_2 * y_2 + M_3 * y_3}{M_1 + M_2 + M_3}$$

تساوی ۸

که یک مقدار مطلوب برای M و N که باعث تخمین بهتری می‌شوند برابر است با:

جدول ۲

	1	2	3
N	1	3	1
M	1	3	1

که با جایگذاری مقادیر M و N در تساوی ۸ داریم:

الگوریتم‌های مختلفی وجود دارد. استفاده از ضرایب غیرخطی جهت تطبیق ۳ نقطه مشترک، استفاده از ضرایب وزن‌دار جهت تخمین مختصات و ... .

در زیر از روشی ترکیبی و ساده شده و بهینه‌تر استفاده خواهد شد.

ابتدا مختصات نقاط مشترک دو به دو دایره‌ها را محاسبه می‌کنیم. با حذف نقاط مشترک واقع در قسمت منفی مختصات، مختصات نقاط مشترک دایره‌ها در ۲ بعد:

دایره ۱ و ۲ در نقطه زیر یکدیگر رو قطع می‌کنند:

$$\{x_1 = \frac{\sqrt{-d^4 + 2d^2r_1^2 - r_1^4 + 2d^2r_2^2 + 2r_1^2r_2^2 - r_2^4}}{2d};$$

$$y_1 = \frac{d^2 + r_1^2 - r_2^2}{2d}\}$$

تساوی ۴

دایره ۲ و ۳ در نقطه زیر:

$$\{x_2 = \frac{2d^3 + dr_2^2 - dr_3^2 + \sqrt{-4d^6 + 4d^4r_2^2 - d^2r_2^4 + 4d^4r_3^2 + 2d^2r_2^2r_3^2 - d^2r_3^4}}{4d^2};$$

$$y_2 = \frac{2d^2 - r_2^2 + r_3^2 + \sqrt{-d^2(4d^4 - 4d^2r_2^2 + r_2^4 - 4d^2r_3^2 - 2r_2^2r_3^2 + r_3^4)}}{4d}\}$$

تساوی ۵

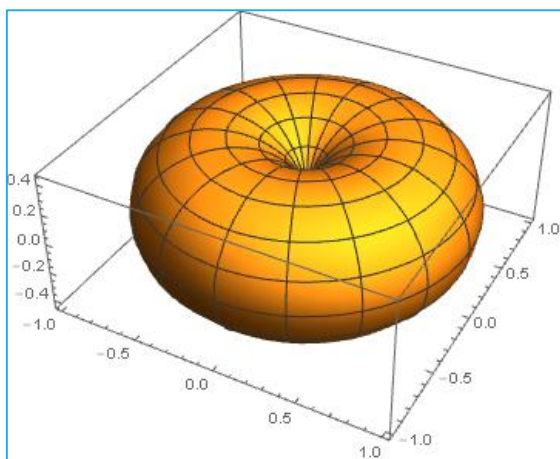
دایره ۱ و ۳ در نقطه زیر:

$$\{x_3 = \frac{d^2 + r_1^2 - r_3^2}{2d};$$

$$y_3 = \frac{\sqrt{-d^4 + 2d^2r_1^2 - r_1^4 + 2d^2r_3^2 + 2r_1^2r_3^2 - r_3^4}}{2d}\}$$

تساوی ۶

از اتصال ۳ نقطه B, E, F مثلثی به وجود می‌آید که تقریبی از ناحیه محصور میان ۳ دایره است و نقطه مطلوب ما در آن واقع شده است. با فرض میانه این مثلث به عنوان نقطه مطلوب، مختصات میانه این مثلث را حساب می‌کنیم:

شکل ۸ الگوی تشعشی یک آنتن دپیل با اندازه نصف طول موج

۴ آنتن‌های سامانه موقعیت‌یابی

اگر جسمی که قرار است آنتن گیرنده یا فرستنده داشته باشد مانند توپ در هر جهتی حرکت کند، نیاز است آنتن آن در همه جهات دارای گین مناسبی باشد. درواقع لازم است تقریباً یک آنتن ایزوتروپیک باشد.

آنتن ایزوتروپیک آنتنی ایده آل است که در همه جهات به یک اندازه تشعشع می‌کند. (الگوی تشعشی آن یک کره است.) اما چه طور می‌توان در عمل چنین آنتنی را ساخت.

الگوی تشعشی یک آنتن دپیل را در نظر بگیرید. میزان تشعشع آنتن دپیل در راستای آنتن صفر است.

$$E = \frac{(\cos[\pi * n * \cos[\theta]] - \cos[\pi * n])}{\sin[\theta]}$$

تساوی ۱۱

اگر یک آنتن دپیل را به کار ببریم الگوی نهایی مانند شکل فوق خواهد شد.

اگر ۲ آنتن دپیل را به صورت عمود برهم به کار ببریم الگوی نهایی باز هم شبیه یک آنتن دپیل خواهد شد با این تفاوت که زاویه صفر آن کاهش پیدا می‌کند. در این حالت زاویه فضایی که شدت تشعشع آن در حد صفر است کاهش می‌یابد.

$$x = \frac{x_1 + 3 * x_2 + x_3}{5}$$

$$y = \frac{y_1 + 3 * y_2 + y_3}{5}$$

تساوی ۹

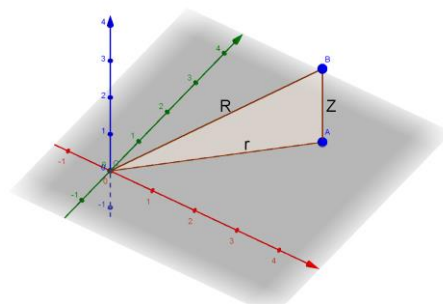
حال که تخمین خوبی از مختصات نقطه مطلوب بدست آوردیم، سعی می‌کنیم آن را برای ۳ بعد تعمیم دهیم. با توجه به این که در یک بازی فوتبال در بیشتر مواقع توپ در سطح زمین و مختصاتی با Z برابر با صفر حرکت می‌کند، از رابطه زیر استفاده می‌کنیم:

$$R^2 = Z^2 + r^2$$

تساوی ۱۰

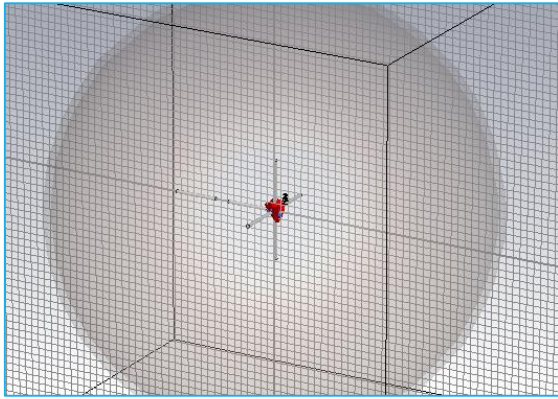
به شرط موهومی نشدن جواب، با استفاده از تساوی ۳ می‌توان تخمین خوبی از مقدار Z بدست آورد خوشبختانه شرطی وجود دارد که منجر به پاسخ حقیقی برای Z بر اساس تساوی ۳ شود. از تساوی ۱۱ مقدار R را بر حسب R و Z می‌یابیم. و از تساوی ۱۰ مقادیر بهینه X و Y را بر حسب R محاسبه می‌کنیم.

این روش برای اندازه‌گیری‌هایی که منجر به پاسخ حقیقی در تساوی ۳ نمی‌شوند، دارای پاسخی حقیقی است. استفاده از این روش وجود پاسخ در خروجی سامانه را حتی با وجود خطای غیرقابل قبول در ورودی، تضمین می‌کند.

شکل ۷ تصویر نقطه B بر روی صفحه x-y نقطه A است

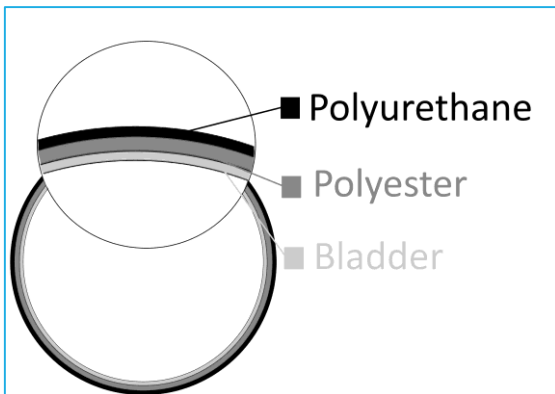

شکل ۱۱ شبیه سازی آنتن طراحی شده، محصور در چند لایه دی الکتریک کروی شکل

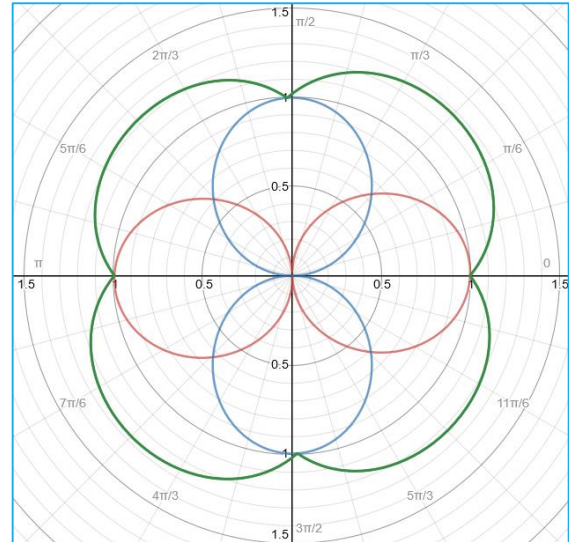
دارای امپدانس ۳ برابر، بیشینه شدت تشعشع ۰,۷ و الگوی تشعشع تقریباً کروی در مقایسه با شکل ۳ می-باشد.

تاثیر این ۳ آنتن بر روی هم و پلاریزاسیون نهایی آنها و تاثیر جابجایی آنها نسبت یکدیگر بر روی الگوی تشعشع می تواند مورد بررسی دقیق تر قرار گیرد، که خارج از روند این مقاله است.

با توجه به محصور بودن آنتن در توپ، باید آنتن نهایی را در کره ای به شعاع توپ و ضریب دی الکتریک برابر با لایه های توپ شبیه سازی کنیم و تاثیر چند لایه دی الکتریک حول آنتن را بر روی الگوی تشعشع آن را بررسی کنیم. یک توپ فوتبال از چند لایه دی الکتریک مختلف ساخته می شود.

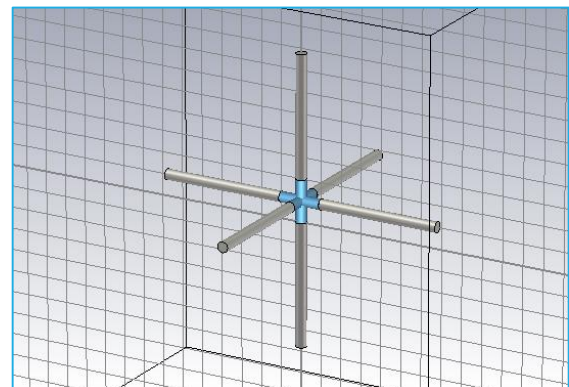
شکل ۱۲ لایه های اصلی دی الکتریک موجود در توپ فوتبال

شکل ۹ برشی عرضی از الگوی تشعشعی ۲ آنتن دیپل عمود برهم

اگر ۳ آنتن دو به دو عمود برهم دیپل را به کار بریم الگوی نهایی باز هم شبیه یک آنتن دیپل خواهد شد با این تفاوت که زاویه صفر آن بیشتر کاهش می کند. در این حالت زاویه فضایی که شدت تشعشع آن در حد صفر است بیشتر از حالت پیش کاهش می یابد، که تقریب خوبی از یک آنتن ایزوتروپیک است. (اگر این روش را با ۹ آنتن دیپل ادامه دهیم تقریب بهتری خواهیم داشت، هرچه تعداد آنتن های مورد استفاده بیشتر شوند، الگوی تشعشعی نهایی به شکل کره نزدیکتر می شود، اما برای کار ما ۳ آنتن دو به دو عمود برهم دیپل کافی است.)

۳ آنتن دیپل عمود برهم نسبت به یک آنتن دیپل ساده

شکل ۱۰ سه آنتن دیپل دو به دو عمود برهم

۵ فرستنده و گیرنده

اساس کار سامانه موقعیت یاب یافتن فاصله جسم مجهول تا حداقل ۳ ایستگاه و سپس محاسبه مکان دقیق جسم می باشد.

برای این منظور می توان مانند سامانه های مکان یابی جهانی از روش همزمانی مبدا و مقصد توسط زمانسنج- های دقیق استفاده کرد که پیچیدگی و هزینه زیادی دارد. باتوجه به محلی بودن سامانه موقعیت یابی مورد نظر ما و کاربری ساده تشخیص موقعیت توپ در زمینی کوچک و نیاز ما به دانستن موقعیت توپ تنها در ایستگاه خارج زمین فوتبال، راه های ساده تر و کم هزینه تر مناسب تر هستند. یکی از این راه ها استفاده از یک زمان- سنج تنها در ایستگاه (و نه در توپ) جهت محاسبه زمان رفت و برگشت یک سیگنال از ایستگاه تا توپ می باشد. این روش تجهیزات لازم برای کارگذاری در توپ را نیز کاهش می دهد.

برای یافتن فاصله توپ تا یک ایستگاه باید مدت زمان رفت و برگشت یک سیگنال از ایستگاه تا توپ را حساب کنیم. از ضرب نصف این مقدار در سرعت نور در هوا فاصله مطلوب بدست می آید. پس داریم:

$$x = \alpha c(T - td)$$

تساوی ۱۲

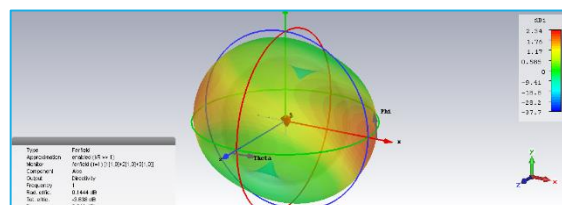
که در آن c سرعت نور، α ضریب گذرشی هوا، T مدت زمان اندازه گیری شده، td مدت زمان پاسخ دهی مدار و یا مدت زمان تاخیر و x فاصله مستقیم توپ تا ایستگاه است.

ایستگاه سیگنالی را ارسال میکند و همزمان تایمری را فعال می کند. با رسیدن سیگنال به جسم، فوراً پاسخ داده و سیگنالی را در پاسخ ارسال میکند. ایستگاه هنگامی که پاسخ جسم را دریافت کرد تایمر را متوقف

MEDIA	DIELECTRIC CONSTANT	TEMP F	STATE
Nylon 6/6 (Unfilled)	4-4.6	75	S
Butyl Rubber	2.35	75	S
Polyurethane Urethane) Thermoplastic (Elastomer	6.3	75	S
POLYESTER (PLASTIC CHIPS)	1.9	75	GR
POLYESTER (PLASTIC FLAKES)	2	75	GR
POLYESTER (PLASTICS POWDER)	1.4	75	P
POLYESTER RESIN	2.8	75	P
POLYESTER RESIN	5.5	75	L
POLYESTER RESIN (FLEXIBLE)	4.1	75	S
POLYESTER RESIN (GLASS FIBER)	4	75	S
POLYESTER RESIN (RIGID CAST)	2.8	75	S

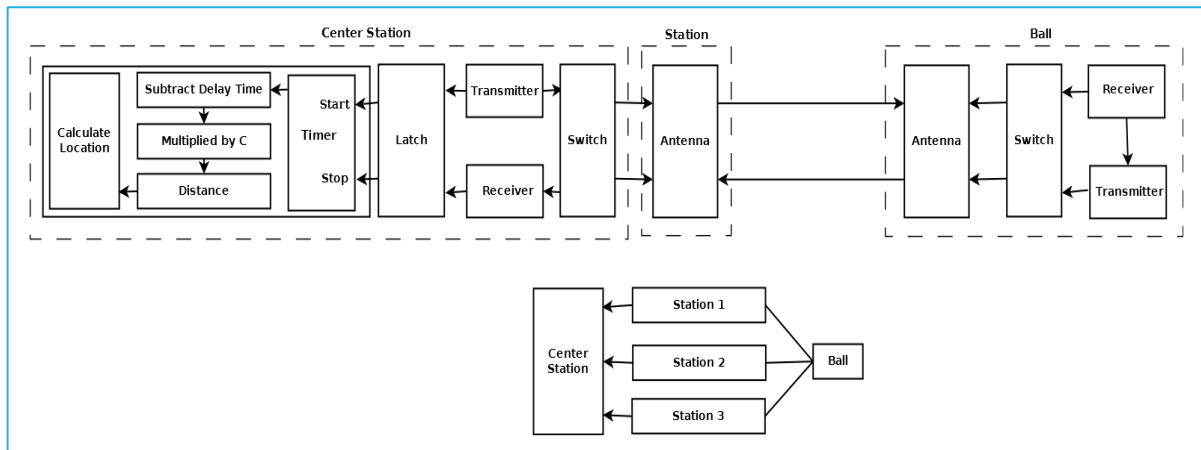
در جدول ۳ ضریب دی الکتریک موادی که در ساخت اغلب توپ های فوتبال به کار می روند، آورده شده است. این لایه های دی الکتریک حول آنتن سبب تضعیف شدت تشعشع می شوند.

برای ایستگاه های زمینی با توجه به ثابت بودن آنها، یک آنتن دیپل ساده و یا یک آنتن پیچ جهت دار کافی است.

شکل ۱۳ الگوی تشعشعی یک آنتن ایزوتروپیک محصور در چند لایه دی الکتریک کروی شکل

شکل ۱۴: دیاگرام سامانه موقعیت یابی توپ

ایستگاه مرکزی توسط یک سوئیچ به نوبت به آنتن‌های ۱ و ۲ و ۳ سیگنالی را ارسال می‌کند، ایستگاه مرکزی پس از دریافت پاسخ سیگنال ارسالی از آنتن ۱، سیگنالی به آنتن ۲ می‌فرستد و به همین ترتیب ادامه می‌دهد. ایستگاه مرکزی در ارتباط با آنتن‌ها به صورت خطی عمل می‌کند، یعنی ابتدا ارتباط با آنتن ۱، سپس آنتن ۲ و بعد ۳ و دوباره این روند را تکرار می‌کند. با توجه به مدت زمان بسیار کوتاه ارسال و دریافت سیگنال، در مدت زمان یک ثانیه این چرخه هزاران بار می‌تواند تکرار شود. یک چرخه (ارسال و دریافت سیگنال از همه آنتن‌ها) منجر به محاسبه یک مختصات کامل توپ در آن زمان می‌شود. تکرار موقعیت‌یابی در یک لحظه منجر به افزایش دقت آن خواهد شد و اگر از انبوه اطلاعات خروجی سامانه درست استفاده شود، مختصات نقطه تخمینی منطبق بر نقطه حقیقی خواهد شد.

خوشبختانه حرکت توپ به صورت پیوسته است، یعنی در مختصات آن جهش وجود ندارد و نمودار مختصات آن بر حسب زمان یک نمودار پیوسته است.

مدار فرستنده و گیرنده در داخل توپ باید توان مصرفی کمی داشته باشد و در طراحی آن باید تا حد امکان از پیچیدگی پرهیز کرد، چراکه وزن و حجم کم آن از اهداف طراحی است.

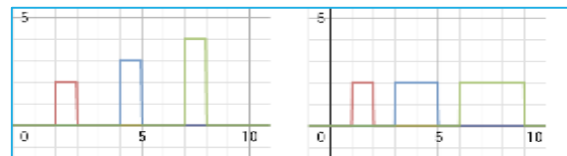
می‌کند. یک چالش پیش روی ما این است که زمان تایمر علاوه بر زمان رفت و برگشت سیگنال زمان پاسخ دهی مدار جسم را هم در بر دارد. زمان پاسخ دهی مدار باید از زمان تایمر کم شود. به علاوه مدار خود ایستگاه هم در ارسال و دریافت تاخیر کمی دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. زمان این تاخیرها بسیار کوتاه است (در حد چند ده نانو ثانیه) اما با توجه به سرعت بسیار بالای نور و کوتاه بودن زمان اندازه‌گیری شده رفت و برگشت، می‌توانند خطای بزرگی را ایجاد کنند. زمان تاخیر را می‌توان با استفاده از اختلاف مقدار فاصله اندازه‌گیری شده توسط دستگاه و مقدار از قبل اندازه‌گیری شده فاصله به صورت دقیق توسط کاربر، احتساب کرد.

استفاده از یک لچ یا حافظه ۱ بیتی قبل از تایمر مفید به نظر می‌رسد. این حافظه می‌تواند تا هنگام دریافت پاسخ تایمر را به صورت فعال نگهداری کند و به محض دریافت پاسخ آن را متوقف کند.

استفاده از یک سوئیچ برای اتصال ایستگاه مرکزی به آنتن ایستگاه‌های مختلف و تجمع فرستنده و گیرنده و تایمر و سایر اجزا ایستگاه‌ها در ایستگاه مرکزی باعث کاهش تعداد مدارات مصرفی و کاهش هزینه و ساده‌تر شدن سامانه می‌شود.

برعکس مدار فرستنده و گیرنده در داخل ایستگاه‌ها دارای محدودیت توان نیستند و از نظر وزن و حجم هم محدودیتی ندارند.

در صورت فراگیر شدن این سامانه و استفاده همزمان آن در چندین ورزشگاه نزدیک هم (به عنوان مثال این سامانه ممکن است در سالن فوتبال و والیبال یک مجموعه ورزشی بزرگ به طور هم زمان مورد استفاده قرار گیرد)، برای عدم تداخل سیگنال‌های سامانه‌های مختلف نیز می‌توان از روش‌های متفاوتی استفاده کرد. روش تقسیم زمانی^۷ پرهزینه و پیچیده است، روش تقسیم فرکانسی^۸ از نظر پیچیدگی ساخت و هزینه متوسط است. با توجه به ساده و محلی بودن کاربری مورد نظر ما، روش ساده‌تری نیز موجود است، استفاده از دامنه‌های مختلف سیگنال توسط هر سامانه. روش ساده‌تر دیگر استفاده از عرض متفاوت سیگنال توسط هریک از سامانه‌ها است.

شکل ۱۵ نمایش سیگنال‌ها در ۲ روش ساده، استفاده از دامنه و عرض متفاوت

۶ تاثیر اضافه شدن یک جرم خارجی در گشتاور لختی توپ

پس از طراحی کل سامانه در انتها باید به این پرسش بپردازیم که آیا اضافه شدن یک جرم خارجی به توپ در نوع حرکت آن تاثیر خواهد گذاشت؟ آیا چرخش توپ پس از اضافه شدن این جرم مانند سابق خواهد بود؟ این مساله برای مسئولین ورزشی و داوران بسیار مهم است و پرسش به این سوالات سرنوشت استفاده از این سامانه

در بازی‌های را در دنیای حقیقی رقم می‌زند.

گشتاور لختی یک توپ از رابطه زیر بدست می‌آید:

$$I = \frac{2M}{5} (R_2 - R_1)^2$$

تساوی ۱۳

که در آن R_1 و R_2 به ترتیب شعاع داخلی و خارجی توپ هستند و M جرم توپ. اگر چگالی ماده ی سازنده توپ ρ باشد، داریم:

$$M = \frac{4}{3}\pi(R_2^3 - R_1^3)\rho$$

تساوی ۱۴

گشتاور لختی یک توپ حول تمام محورهای گذرنده از مرکز توپ برابر مقدار بالا می‌باشد. تنها گشتاور لختی و اصطکاک سطحی توپ هستند که میزان چرخش توپ در یک ضربه چرخشی را مشخص می‌کنند، اضافه کردن یک جسم خارجی در مرکز توپ بر روی اصطکاک آن بی‌تاثیر و باعث افزایش ناچیز گشتاور لختی می‌شود. این افزایش را به سادگی می‌توان با کاهش ρ جبران کرد. اگر جرم خارجی را m و حجمش را کره ای به شعاع r در نظر بگیریم که در مرکز توپ قرار داده ایم می‌توان چگالی حجمی جدید ρ' و شعاع دستگاه r را به گونه ای محاسبه کرد که جرم جدید کل توپ و گشتاور لختی جدید توپ دقیقاً برابر مقادیر قدیمی شان باشند. میان چگالی حجمی جدید ρ' و R_1 شعاع داخلی جدید مخیر هستیم تا یکی را تغییر دهیم تا تساوی‌های ۸ برقرار شوند. تغییر یکی از این دو نسبت به مقدار اولیه شان برای ارضا تساوی ۸ کافی است.

$$M_1 = M_2 + m$$

$$I_1 = I_2$$

تساوی ۱۵

^۸ FDM, Frequency division multiplexing

^۷ TDM, Time division multiplexing

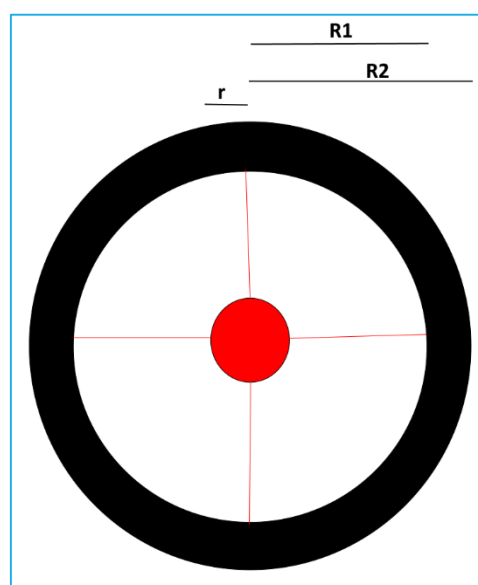
با جایگذاری مقادیر جرم و گشتاور لختی در تساوی های ۸ خواهیم داشت:

$$\frac{4}{3}\pi(R2^3 - R1^3)\rho = \frac{4}{3}\pi(R2^3 - R1^3)\rho' + m$$

$$\frac{2M1}{5}(R2 - R1)^2 = \frac{2M2}{5}(R2 - R1)^2 + \frac{2m}{5}r^2$$

تساوی ۱۶

یعنی ۳ مؤلفه جرم و گشتاور لختی و اصطکاک توپ بدون جرم خارجی و توپ با یک جسم خارجی اصلاح شده هیچ تغییری نمی کنند. و تنها این ۳ مؤلفه در نحوه حرکت توپ تاثیر گذار هستند.

شکل ۱۶ یک توپ که یک جسم خارجی کروی شکل به جرم m و شعاع r در مرکزش قرار گرفته است.

در انتها باید این را در نظر گرفت که با ضربه زدن به توپ نیرو نباید با تاخیر به جرم مرکزی منتقل شود و همچنین جرم مرکزی در حین حرکت و ضربه نباید دچار نوسان چشمگیری شود، استفاده از اتصال دهنده هایی با ضریب کشسانی بالا در یک طرف جرم مرکزی و اتصال دهنده هایی با ضریب کشسانی پایین تر در طرف دیگر و توزیع متوازن آنها این مشکل را برطرف می کند. همچنین جرم بسیار کم جسم مرکزی نسبت به جرم توپ ما را از این بابت مطمئن می سازد.

پس بدون نگرانی از تاثیر افزودن یک فرستنده به توپ در نحوه حرکت آن می توان از آن استفاده کرد.

۷ تاثیر خطای اندازه گیری فاصله بر روی مختصات محاسبه شده

در تساوی ۳ مشاهده می شود که اندازه مختصات دکارتی با توان دو فاصله های اندازه گیری شده رابطه دارند.

$$x \propto r1^2$$

تساوی ۱۷

اگر خطای e در اندازه گیری $r1$ رخ دهد، خطایی که در X رخ می دهد چقدر خواهد بود؟ مقدار خطای X به مقدار $r1$ هم وابسته است.

$$(r1 + e)^2 = r1^2 + 2r1e + e^2$$

تساوی ۱۸

مقدار e^2 بسیار کوچک و قابل صرف نظر کردن است اما مقدار $2r1e$ بسیار بزرگتر از خطای اولیه ما است!

به عنوان مثال خطای ۱۰ سانتی متری در فاصله یابی در شعاع ۱۰۰ متری منجر به خطایی ۲۰ متری در موقعیت یابی خواهد شد!

این خطای زیادی است و هر قدر هم که دقت فاصله یابی را افزایش دهیم و خطای آن را کم کنیم با ضرب شدن خطای آن در مقادیر بزرگ فوق، خطای بزرگی را در خروجی خواهیم داشت.

اگر از عبارات موجود در تساوی ۳ نسبت به $r1, r2, r3$ مشتق ضمنی بگیریم، می توانیم مقدار خطای رخ داده در خروجی را بر حسب اندازه خطای ورودی حساب کنیم.

$$dx = \frac{\partial x}{\partial r1} dr1 + \frac{\partial x}{\partial r2} dr2 + \frac{\partial x}{\partial r3} dr3$$

تساوی ۱۹

تساوی ۱۹ برای y و z هم برقرار است. با جایگذاری تساوی ۳ در تساوی ۱۹ داریم:

$$dx = \frac{2r_1 dr_1 - 2r_3 dr_3}{2d}$$

$$dy = \frac{2r_1 dr_1 - 2r_2 dr_2}{2d}$$

$$dz = dr_1 \frac{-8r_1^3 + 4r_1r_2^2 + 4r_1r_3^2}{4d\sqrt{-2d^4 - 2r_1^4 + 2d^2r_2^2 + 2r_1^2r_2^2 - r_2^4 + 2d^2r_3^2 + 2r_1^2r_3^2 - r_3^4}} + dr_2 \frac{4d^2r_2 + 4r_1^2r_2 - 4r_2^3}{4d\sqrt{-2d^4 - 2r_1^4 + 2d^2r_2^2 + 2r_1^2r_2^2 - r_2^4 + 2d^2r_3^2 + 2r_1^2r_3^2 - r_3^4}} + dr_3 \frac{4d^2r_3 + 4r_1^2r_3 - 4r_3^3}{4d\sqrt{-2d^4 - 2r_1^4 + 2d^2r_2^2 + 2r_1^2r_2^2 - r_2^4 + 2d^2r_3^2 + 2r_1^2r_3^2 - r_3^4}}$$

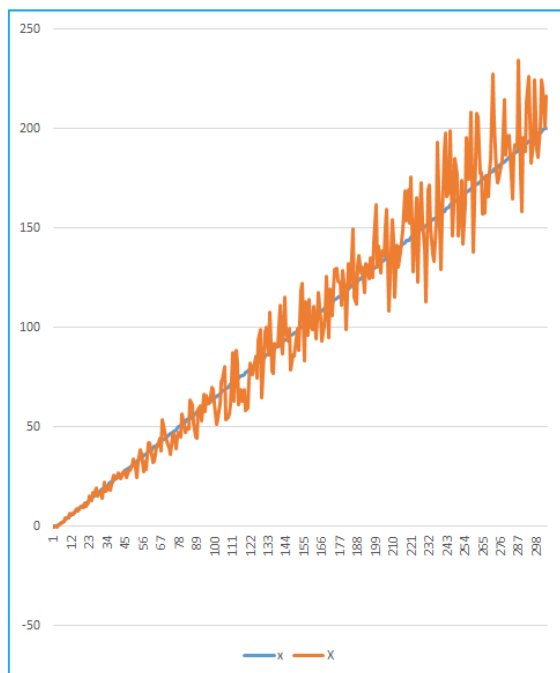
تساوی ۲۰

به چند نکته در تساوی ۲۰ باید توجه کرد. مقدار خطای خروجی با فاصله میان ایستگاه‌ها رابطه عکس و با فاصله توپ از ایستگاه‌ها رابطه مستقیم دارد، میزان خطای یکسان در ورودی‌های ۲۱، ۲۲، ۲۳ منجر به خطای یکسانی در خروجی‌های x, y, z نمی‌شود، در واقع ضریب حساسیت به خطای ورودی برای هر یک از آنها متفاوت است.

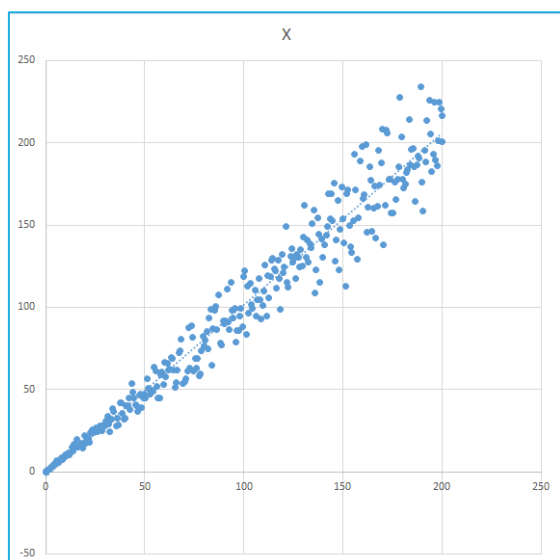
اگر خطای میانگین سامانه در یک مختصات مشخص را اینگونه تعریف کنیم، انجام ۱۰۰ موقعیت یابی برای یک نقطه مشخص و میانگین گرفتن از ۱۰۰ مختصات خروجی و یافتن فاصله نقطه میانگین بدست آمده تا نقطه واقعی، در شکل ۱۹ تاثیر فاصله ایستگاه‌ها بر روی خطای میانگین سامانه را در تعیین مختصاتی در فاصله ۵۶ متری ایستگاه‌ها (فاصله گوشه تا مرکز یک زمین فوتبال) را مشاهده می‌کنیم.

اگر بتوانیم اندازه مقادیر سمت راست تساوی ۲۰ را کاهش دهیم، اندازه خطا در خروجی را کاهش داده ایم،

در واقع حساسیت سیستم به خطای ورودی را کاهش داده‌ایم، به بیان دیگر با بروز خطای کوچکی در ورودی سیستم، در خروجی خطای بزرگی نخواهیم داشت.

شکل ۱۷ محور افقی مختصات X تخمین زده شده، محور عمودی مختصات X حقیقی، با افزایش مقدار X خطا در تخمین آن زیاد می‌شود.

شکل ۱۸ محور افقی مختصات X تخمین زده شده، محور عمودی مختصات X حقیقی، با افزایش مقدار X خطا در تخمین آن زیاد می‌شود اما با تکرار آزمایش و رسم نزدیکترین خط به نقاط می‌توان به مقدار حقیقی X بسیار نزدیک شد.

مقادیر سمت راست تساوی ۲۰ از حل معادله موقعیت

$$dy = \frac{2r1 + \frac{-16dr1(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r1^3 - 4r1r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr1$$

$$+ \frac{\frac{4r2}{3} + \frac{-16dr2(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r2^3 - 4r2r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr2$$

$$+ \frac{\frac{2r3}{3} + \frac{32dr3(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(-8dr1r3 - 4r1^2r3 - 4r2^2r3 + 8r3^3)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr3$$

$$dz = \frac{\frac{4r1}{3} + \frac{-16dr1(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r1^3 - 4r1r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr1$$

$$+ \frac{\frac{2r2}{3} + \frac{-16dr2(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r2^3 - 4r2r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr2$$

$$+ \frac{\frac{2r3}{3} + \frac{32dr3(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(-8dr1r3 - 4r1^2r3 - 4r2^2r3 + 8r3^3)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{2d} dr3$$

تساوی ۲۲

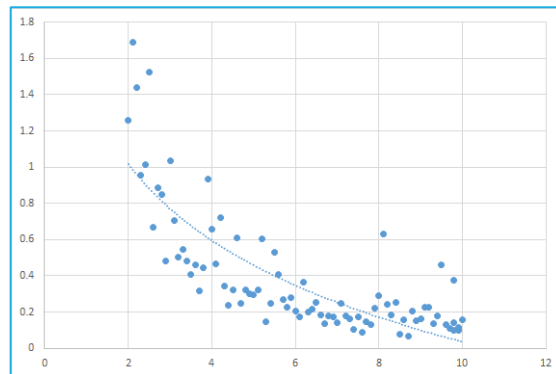
اندازه مقادیر سمت راست تساوی ۲۲ از اندازه مقادیر سمت راست تساوی ۲۰ با ورودی‌های یکسان کمتر است و سامانه با مشخصات جدول ۴ نسبت به خطای ورودی دارای حساسیت کمتری است و دقت بیشتری در خروجی دارد. همچنین ضریب حساسیت آن نسبت به ورودی‌های ۱,۲,۳ بسیار به هم نزدیک هستند و مانند سامانه با مشخصات جدول ۱ اختلاف زیادی با هم ندارند.

به عنوان مثال در شکل ۲۰ ضریب حساسیت خطای ۲۱ به X برای دو سامانه در فاصله ۱۰ متری رسم شده است.

اگر نقاطی که ایستگاه در آن قرار می‌گیرند و نقطه ای که جسم با موقعیت مجهول قرار دارد در یک صفحه نباشند، دقت سامانه موقعیت یابی افزایش می‌یابد.^۷

با اندازه مشخص فاصله میان ایستگاه‌ها (d) بهترین آرایشی که بیشترین دقت را در تخمین مختصات داشته باشد، کدام است؟ پاسخ به این پرسش به طراحی بهینه سامانه منجر می‌شود. آرایش ایستگاه‌ها طبق جدول ۴ دارای بیشترین دقت است. □□

می‌توان سامانه را طوری طراحی کرد تا با دقت اندازه گیری مشخص در فاصله‌یابی، بیش‌ترین دقت در محاسبه و تخمین موقعیت بدست آید.

شکل ۱۹ محور افقی فاصله میان ایستگاه‌ها، محور عمودی میانگین اندازه خطای ایجاد شده در بیش از ۱۰۰ آزمایش، طبق انتظار با افزایش d خطای خروجی کاهش می‌یابد.

توپ بدست آمده‌اند و به مختصات ایستگاه‌ها وابسته‌اند. جدول ۱ حل معادله موقعیت توپ را ساده می‌کند اما کمترین حساسیت نسبت به خطا در ورودی را تضمین نمی‌کند.

اگر موقعیت ایستگاه‌ها را طبق جدول ۴ در نظر بگیریم،

جدول ۴

	x	Y	z
1	0	0	d
2	0	d	0
3	d	0	0

نتیجه حل معادله مکان برای مختصات توپ برابر خواهد شد با:

$$x = \frac{1}{24d^2} (8d^2 + 4dr1^2 + 4dr2^2 - 8dr3^2 + \sqrt{((-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4))})$$

$$y = \frac{\frac{2d^2}{3} + \frac{r1^2}{3} + \frac{2r2^2}{3} + \frac{r3^2}{3} + \frac{\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}{12d}}{2d}$$

$$z = \frac{\frac{2d^2}{3} + \frac{2r1^2}{3} + \frac{r2^2}{3} + \frac{r3^2}{3} + \frac{\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}{12d}}{2d}$$

تساوی ۲۱

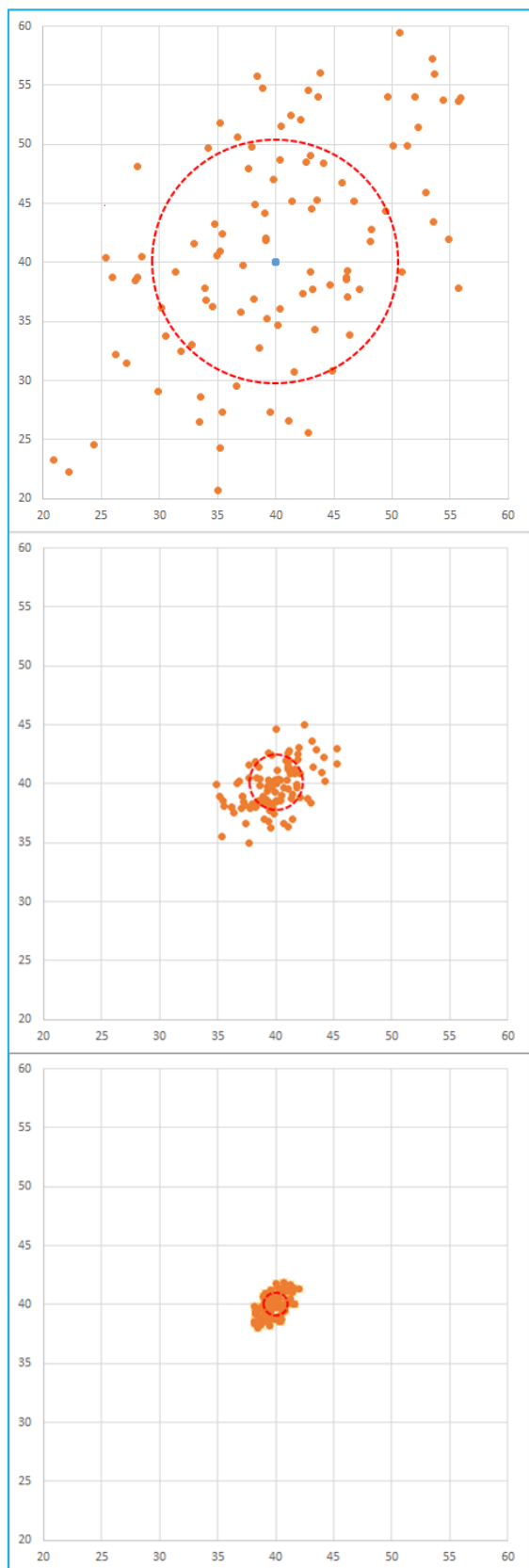
اگر از عبارت فوق نسبت به ۱,۲,۳ مشتق ضمنی بگیریم، خواهیم داشت:

$$dx = \frac{8dr1 + \frac{-16dr1(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r1^3 - 4r1r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{24d^2} dr1$$

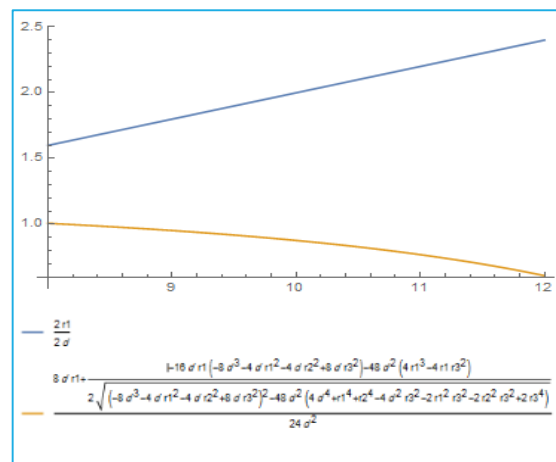
$$+ \frac{8dr2 + \frac{-16dr2(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(4r2^3 - 4r2r3^2)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{24d^2} dr2$$

$$+ \frac{-16dr3 + \frac{32dr3(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2) - 48d^2(-8dr1r3 - 4r1^2r3 - 4r2^2r3 + 8r3^3)}{24d\sqrt{(-8d^3 - 4dr1^2 - 4dr2^2 + 8dr3^2)^2 - 48d^2(4d^4 + r1^4 + r2^4 - 4dr1r3^2 - 2r1^2r3^2 - 2r2^2r3^2 + 2r3^4)}}}{24d^2} dr3$$

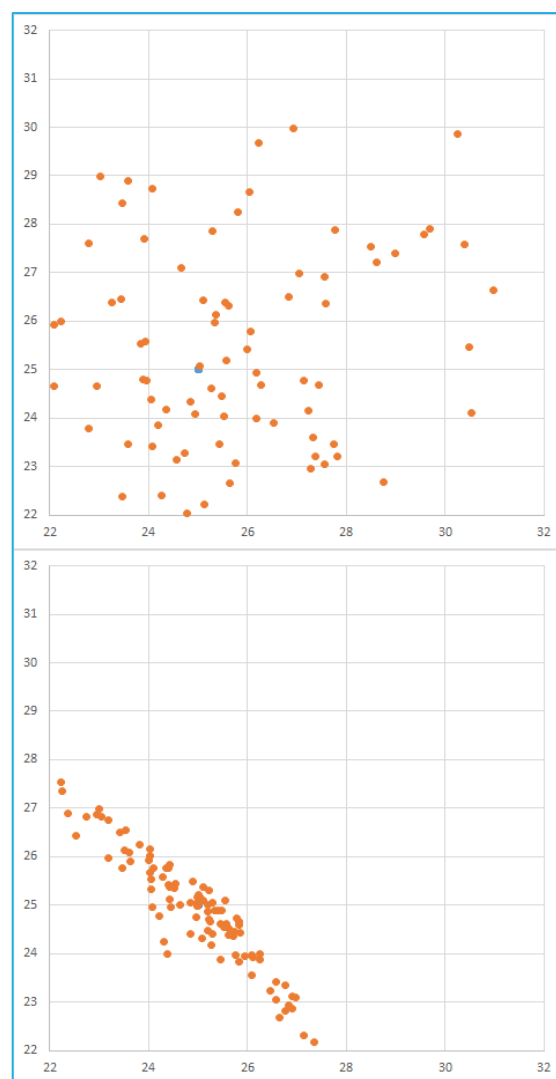

شکل ۲۲ تاثیر خطا در اندازه گیری فاصله ایستگاه تا توپ در تخمین مختصات، به ترتیب خطای ۲، ۰٫۵، ۰٫۲ متر. سامانه با مشخصات جدول ۱، با تکرار موقعیت یابی با دقت بالا مختصات نقطه حقیقی محاسبه می شود. توپ در فاصله ۵۶ متری ایستگاه ها.

شکل ۲۰ مقایسه ضریب حساسیت سامانه به خطای ورودی در فاصله ۱۰ متری با مشخصات جدول ۱ و سامانه با مشخصات جدول ۴، طبق انتظار سامانه با مشخصات جدول ۴ دارای دقت بسیار بیشتری در تخمین مختصات است.

شکل ۲۱ خطای ۱ متر در ورودی، سامانه با مشخصات جدول ۱ در بالا و جدول ۴ در پایین، پراکندگی ۱۰۰ نقطه تخمینی حول نقطه حقیقی، طبق انتظار دقت سامانه با مشخصات جدول ۴ در این حالت بیشتر است. دقت (۰٫۳ و ۰٫۴ متر)

۸ مقایسه مختصات محاسبه شده

توسط سامانه با مقادیر حقیقی

با توجه به مدت زمان کم فاصله سنجی و سرعت بالای نور، در هر ثانیه می‌توان ۱۰۰۰۰۰ بار مختصات را اندازه گرفت. تکرار اندازه‌گیری مختصات دقت را بسیار بالا می‌برد و نتیجه میانگین همیشه اختلاف بسیار کمی با مقدار حقیقی دارد.

از طرفی توپ یا جسمی که قرار است مختصات آن اندازه‌گیری شود دارای پرش مختصاتی نیست و اگر حرکت هم داشته باشد نمودار مختصات آن بر حسب زمان پیوسته است.

۲ حقیقتی که در بالا مورد اشاره قرار گرفت می‌تواند به عنوان اصل در طراحی الگوریتم بهینه‌سازی و افزایش دقت سامانه موقعیت‌یابی مورد استفاده قرار گیرند.

شکل ۲۰ و ۲۱ نشان می‌دهند که چگونه ۲ سامانه که دقت اندازه‌گیری فاصله یکسان و الگوریتم تخمین و آرایش ایستگاه متفاوتی دارند، دارای دقت خروجی بسیار متفاوتی هستند.

شکل ۲۲ نشان می‌دهد که حتی در بدترین شرایط نتیجه میانگین تکرار تخمین موقعیت به جواب حقیقی همگراست.

حقیقت دومی که مورد اشاره قرار گرفت، می‌تواند منتج به استفاده از فیلتر کالمن در خروجی سامانه شود.

۹ شرط گل و اوت و اوت پشت دروازه

با توجه به شکل ۲، اگر نقاط گوشه بالای دروازه‌ها را به ترتیب با $G1, G2, G3, G4$ نام‌گذاری کنیم و چهار گوشه زمین را با A, B, C, D نام‌گذاری کنیم برای شرط اوت شدن توپ داریم:

$$x < XA \mid x > XB$$

تساوی ۲۳

و برای گل شدن داریم:

$$z < Za,$$

$$XG1 < x < XG2,$$

$$y < YA \mid y > YB$$

تساوی ۲۴

و برای اوت پشت دروازه شدن داریم:

$$z < ZG1,$$

$$x < XG1 \mid x > XG2,$$

$$y < YA$$

و اگر

$$z > ZG1,$$

$$y < YA$$

تساوی ۲۵

اگر شرط گل یا اوت شدن عبور تمام توپ از خط باشد باید مقدار $R2$ را هم به مختصات گوشه‌های زمین و دروازه‌ها اضافه کرد.

۱۰ نتیجه‌گیری

در این مقاله ابتدا قضایای هندسی و جبری مورد نیاز برای تعیین موقعیت یک جسم در دستگاه مختصات مفروض را بررسی کردیم. روشی نظری برای حل موقعیت‌یابی یک جسم با وجود خطا در ورودی‌ها ارائه دادیم. سپس آنتن و مدارهای مورد نیاز برای موقعیت‌یابی و چالش‌ها و راه‌حل‌های آنها در عمل را بررسی کردیم. سپس تاثیر اضافه شدن یک جسم خارجی در گشتاور لختی توپ را بررسی کردیم، حساسیت سامانه به خطای ورودی را سنجیدیم و شرط گل شدن و اوت و اوت پشت دروازه با توجه به دستگاه مختصات انتخاب

- Ros, Revisiting trilateration for robot localization, IEEE Transactions on Robotics 2005 Volume:21
5. Minimizing Trilateration Errors in the Presence of Uncertain Landmark Positions, Alexander Bahr, John J. Leonard, Computer Science and Artificial Intelligence Lab, MIT, Cambridge, MA, USA, IEEE Transactions on Robotics 2010
  6. Error Minimization Algorithm Using Barycentric Coordinates for Wireless Positioning Systems, Joonseong Gim, Jong-Kyun Hong and Sang-Sun Lee, Electronics and Computer Engineering, Hanyang University, Seoul, Korea, Applied Mathematics & Information Sciences 7, No. 5, 1783-1788 (2013)
  7. Minimizing Trilateration Errors in the Presence of Uncertain Landmark Positions, Alexander Bahr, John J. Leonard, Computer Science and Artificial Intelligence Lab, MIT, Cambridge, MA, USA, IEEE Transactions on Robotics 2010
  8. A Receiver/Transmitter Localization Algorithm on the Plane, Konstantinos Drakakis, Aishwarya Moni, Scott Rickard, and Ken Taylor¹, UCD CASL, University College Dublin, Belfield, Dublin 4, Ireland, Contemporary Engineering Sciences, Vol. 3, 2010, no. 7, 339 – 363
  9. Revisiting Trilateration for Robot Localization, Federico Thomas and Lluís Ros, IEEE TRANSACTIONS ON ROBOTICS, VOL. 21, NO. 1, FEBRUARY 2005
  10. Preparation and dielectric properties of a polyurethane elastomer filled with resol-derived ordered mesoporous carbon, Tian Chen, Jinhao Qiu, Kongjun Zhu, Hongli Ji, Changhui Fan, Qinxue Chen, J Material Science: Mater Electron (2013) 24, Springer

شده ارائه دادیم. در انتها کل سامانه را شبیه سازی کردیم و زیرسامانه را بهینه سازی کردیم و نتایج را نمایش دادیم که بهینه بودن زیرسامانه ها را نشان می- داد و روشی جدید برای موقعیت یابی محلی ارائه دادیم.

استفاده از یک سامانه موقعیت یاب محلی برای تشخیص اوت و گل در بازی ها کمک شایانی به داوران می کند. مزیت این روش به روش پردازش تصویر در آن است که ممکن است در صحنه هایی حساس بازیکنی جلوی توپ قرار گیرد و مانع تشخیص مکان توپ توسط الگوریتم پردازش تصویر شود اما این روش همواره در تمام طول بازی از ضریب اطمینان بالای برخوردار است. در عصری که علوم مختلف به کمک بشر می آیند استفاده از چنین فناوری هایی در ورزش و سایر بخش- های زندگی ضروری به نظر می رسد.

۱۱ مراجع

1. Accurate Indoor Localization With Zero Start-up Cost, Swarun Kumar, Stephanie Gil, Dina Katabi, Daniela Rus, Massachusetts Institute of Technology, MobiCom, 2009
2. RF Time of Flight Ranging for Wireless Sensor Network Localization, Steven Lanzisera, David T. Lin, Kristofer S. J. Pister, University of California, Berkeley, Fourth Workshop on Intelligent Solutions in Embedded Systems (WISES'06), Austria, June 30th, 2006
3. D. E. Manolakis; Hellenic Air Force Acad., Athens, Greece, Efficient solution and performance analysis of 3-D position estimation by trilateration, IEEE Transactions on Aerospace 1996 Volume:32
4. F. Thomas; Inst. de Robotica i Informatica Ind., Barcelona, Spain ; L.

ⁱ https://en.wikipedia.org/wiki/Battle_of_the_Beams

ⁱⁱ <http://www.gps.gov/>

ⁱⁱⁱ <https://www.glonass-iac.ru/en/>

^{iv} <http://www.gsa.europa.eu/>

^v Reference 2

^{vi} Reference 3